

Domokos Gábor a harmincas évei közepén jár. Eddig két prózai kötet, számos televíziós és filmforgatókönyv szerzője, s a reklámszövegírás terén is jeleskedik.

A Reklámország peremén tagadhatatlanul ön-életrajzi ihletésű könyv, amelyben az író izgalmas és sziporkázóan szellemes portrét rajzol generációja – az első magyar yuppie-nemzedék – tagjairól.

Az egyes szám második személyben fogalmazott mű reklámszlogengyártó főhőse kívülről, mintegy felettes énje pozíciójából ostromozza önmagát és kortársait alapvető lúzerségük miatt. (Amit persze mi, „öregék”, egészen másképp látunk. Pontosabban, láttunk eddig.) Emberünk szűk, de irigylésre méltóan összetartó baráti körrel és harmonikus családi háttérrel rendelkezik. Látszólag semmi baj vele, és mégis. Néha kicsit rosszul érzi magát a bőrében, akárcsak a barátai. Talán az zavarja (öket), hogy túl könnyen pottyannak az ölébe (ölkbe) a dolgok. A többiek sorra el is „hullanak” mellette, megkötik kompromisszumaikat, földadják álmaikat, vagy ami még tragikusabb, sőt életveszélyes: képtelenek megalkudni a realitásokkal. Ő viszont ezerrel hajszolja az „igazit”: nőt, bulit, életcélt. Iszik, dohányzik, szív, csajozik (mindezt persze módjával és a leszokás feltett szándékával), több egyetemen bepróbálkozik (némiyiken a diplomáig is eljut), állandó időzavarral küzd és folyton „görcsöl”, mert képtelen megfelelni szülei (önmaga, barátnője) elvárásainak. Mindig a könnyebbik megoldást választja, még akkor is, ha ez

a nehezebb. Általában rosszul tűri a konfliktushelyzeteket és a kudarokat, amire megvan az ideológiája: császárral született, így már a kezdeti gyötrelmeket is megspórolta neki a sors (az orvos szikéje). Feltett szándéka, hogy megtalálja azt a keskeny mezsgyét, amelyen elegyensúlyozhat a happy end felé. A könyv végén a meccs döntetlenre áll.

Domokos Gábor a felnőtté válás kalandregényének 21. századi prototípusát alkotta meg, még hozzá bravúrosan. Egyetlen szavát se lehet komolyan venni, mégis mindegyik igaz. Százszázalékosan a mában él (szerző és főhős egyaránt), hasonlatait, metaforáit a televíziós tömegkultúra (főleg a reklámok és a sorozatok) világából veszi. Szinte szégyenkezve, lopva adagolja nekünk a bölcsességet, műveltséget, morált. Látszólag mindig a felszínen marad, időnként egy-egy oldalvágással mégis telibe talál.

A számtalan tanulságos és mulatságos epizódot felsorakoztató, s a katartikus felhangokat se nélkülöző regény elsősorban kivételesen frappáns és „korszerű” nyelvezete, sodró stílusa jóvoltából kecsegtet azzal a reménnyel, hogy társaságban sűrűn idézhető kultuszkönyvvé válik.

Könnyű és finom.

Feldmár Terézia

Ritucinak

Valami nem stimmel. Mintha kilopták volna a matracot az ágyadból, és a puszta deszkán feküdnél. Nyomja a gerincedet meg a tarkódat. És mi ez a madárscicsergés? Rosszat sejtesz. Nem otthon vagy, az biztos. És nem is valami ismerős helyen. De akkor hol a francban lehetsz?!

Úgy tűnik, muszáj kinyitnod a szemed.

Előbb vagy utóbb.

Persze csak óvatosan. Ezzel a fejfájással vigyázni kell. A hányingerről nem is beszélve. Ha most meggondolatlanul, csak amolyan hűbelebalázs módjára felemelnéd a szemhéjadat, ki tudja, mi történne? Ebben a mai világban? Még az is lehet, hogy megvakulnál a hirtelen fénytől. Feltéve, hogy odakint világos van. Úgy tűnik, mintha az lenne. De miért fázol? Igaz is, mért van itt ilyen kurva hideg? És a szél is fúj. Mi a fene ez...?!

Pár percig még eldumálgatsz magaddal – addig se kell csinálni semmit. Magyarán, csak az időt húzod. Átmeneti megoldásként felveted, mi lenne, ha a deduktív módszer segítségével megpróbálnál kikövetkeztetni ezt-azt. Egyhangúlag elfogadod az ötletet. Na szóval. Előző este

összefutottál néhány cimborával, és beültetek egy lebuja. Korszó sör és unikum. Egy biztos: ez volt a menü. És mindenki repetázott. Vagy nyolcszor...

Innentől aztán egy kicsit homályosabb a kép. Annyi még rémlik, hogy olyan három körül, egy többé-kevésbé sikeres pössentési manőver után, a női budi előtt leszólitott egy holtrészeg csaj, akinek piercing volt a nyelvében:

– Te mit gondolsz? – kérdezte olyan hangsúlylyal, mintha egy hosszabb beszélgetés közepén lennétek.

– He? – dűnnyögted intelligensen, és arra az ingerlő kis fémdarabkára bámultál, ami néha fel-felcsillant a kissé elnyílt ajkak között. Vajon, futott át a fejedben, mihez kezd vele, amikor...

– Szerinted megnagyobbíttassam? – és váraozón rád nézett, amitől te hirtelen roppant hülyének kezdted érezni magad.

– Ööö... Mit is?

– Hát ezt – felelte dühösen, és egy határozott mozdulattal felhúzta a pólóját. – Fogd meg nyugodtan.

Fura jelenet volt: hajnalban, egy kocsmában klór- (és most nagyon jóindulatú voltál) szagú mosdója előtt, amint kifejezetten ostoba képpel egy félmeztelen nő mellett masszírozod... Mintha a kedvenc tévécsatornán futó, dramaturgiailag kissé kidolgozatlan alkotások egyikében lennél, ahol a szereplők a legképtelenebb szituációkban ismerkednek meg egymással – hogy aztán húsz másodperccel később egy váratlan fordulattal

papás-mamást kezdjenek játszani. Úgy tettél tehát – mert hülye azért nem vagy, és ki tudja?, talán ő is nézi azt az adót... –, mintha mindennapos lenne az életedben, hogy vadidegen lányok a tanácsodat kérik mellügyileg. Végül is tényleg otthon vagy a témában – mondjuk hobbiszinten –, és lehet, hogy ez meg is látszik rajtad.

Persze, villant fel benned váratlan rémülettel, az sincs kizárva, hogy a szerencsétlen csak összekevert valakivel, mondjuk egy plasztikai sebész haverjával, és ez az egész mellbimbózó kapcsolat nem más, mint egy egyszerű félreértés... A további tapogatás során mindenesetre megpróbáltál szakértő pofát vágni...

De hogy ez *után* mi történt?

Passz.

Mert ennél a pontnál snitt, vége a filmnek. Csak annyit tudsz, hogy most itt heversz valahol, valami keményen, ahol hideg van és fúj a szél, csicseregnek a madarak, és ahol neked körül kéne nézned, hogy egyenesbe jöjjenek a dolgok. Tényleg meg kéne reszkírozni. Hisz pillanatnyilag ötleted sincs, milyen látvány tárul majd eléd. Még az is lehet, tűnődsz naivan, hogy a piercinges csaj lakásán találsz magad, pucéran, a padlón fekve, egy radiátorhoz bilincselve, ő meg ott áll fölötted egy szál lakkozott lovaglőcsizmában, készen rá, hogy megbüntesse a doktor bácsit, amiért az hazudott neki...

Felbuzog benned a vállalkozó kedv, és kinyitod a szemed.

Egy kismadárral nézel farkasszemet.

Vajon lehet ilyet mondani? *Farkas*-szemet nézni egy *madárral*? Egy kicsit bizarrnak tűnik.

Sebaj! Domina helyett akkor is egy veréb trónol a mellkasodon. És hamburgermorzsákat csipeget az ingedről.

Aha. Ezek szerint egyedül távoztál a helyszínről – talán jobb is így. Annyi alkohollal a véredben úgyse tudtál volna mit kezdeni a lánnyal – hacsak tényleg meg nem műtöd szegényt... A szüleid lakása felé menet aztán – mert így részegen bizony még el-eltéveszted néha az útírányt – valószínűleg megéheztél kicsit, úgyhogy betértél az éjjel-nappali kifőzdébe, hogy harapj valamit. Bravó, Watson! Tovább! Aztán ledőlél egy padra – hova máshova? – itt, a Feneketlentő mellett. És szépen elaludtál, annak rendje és módja szerint.

De ez a „jómadár” felébresztett. Aranyos kis dög. Nem fél tőled. Tudja, hogy úgysem bántanád – vagy egyszerűen csak nem tekint ellenfélnek.

Váratlanul könny szökik a szemedbe. Úgy látszik, gondolod nagyokat nyeldekelve, mégiscsak jó ember vagy.

Szeretnek az állatok.

Legalábbis a madarak.

Na jó, akkor a... verebek.

Oké: ez a veréb. De akkor is. Hányan mondhatják el magukról, hogy egy tavaszi reggel arra ébredtek, egy veréb szökdécsel – mert lépni nem tud, ha jók az emlékeid – a mellkasukon, és hamburgermorzsákat csipeget békésen? Azért

ez nem akármilyen. Hirtelen eszedbe jut egy rossz, ősrégi szóvicc. Hogy a kismadár mit gondolhat most rólad, miközben rád néz.

Azt, hogy: *Nézd má, a hülyéje! Aszisi, ő Szent Ferenc.*

Két órával később már a gép előtt ülsz. Sikerült ugyanis hazakúsznod valahogy – mármint a saját lakásodba: ez is több a semminél. Ráadásul egész emberszabásúnak érzed magad; hogy a fenébe ne, amikor túl vagy egy egészséges rókázáson, egy jéghideg zuhanyon – plusz egy marék aszpirinen, amit egy bögre kávéval meg egy fél üveg sörrel öblítettél le.

A sört Dóka doktor úr tanácsolta. Az orvosod. Akit a neve alapján már a gimiben is Dokinak becéztek. Mióta meg elvégezte az egyetemet, pláne. Szóval régi cimborád, most épp körzeti orvos Újpesten. Úgyhogy rögtön őt hívtad, ahogy zombinak öltözve hazaértél. Mellesleg ő is veled volt előző este. Csak kettő körül hazament, tekintettel a másnapi rendelésre. Fogalmad sincs, ezt hogy csinálja. Vasból van a gyerek. Három órát alszik naponta, de karikat még nem láttál a szeme alatt. Pedig párat átvehetne a tied közül.

A rohadt stréber persze már bent volt a rendelőben – lassan *négy* órája. Vagyis amíg te a budi előtt térdepelve a tükörképedet bámultad a saját hányásodban (zöldesbarna volt: a buli színe) – ő embereket gyógyított. Épp akkor ment

el tőle például egy influenzás kiscsaj, akit alaposan kivizsgált. Belenézett a szájába, megmérte a vérnyomását, és a tüdejét is meghallgatta minden irányból. Vagyis ún. teljes testi vizsgálatnak vetette alá a leányzót. Aki közben végig úgy mosolygott rá, hogy a rohadék, orvoshoz méltatlanul, még a farzsebében is érezte. Ha hordott volna melltartót, mesélte Dupladoki élvetegen, az lett volna ráírva, hogy 75 D. Minimum. De nem hordott. Csak bugyit – épphogy. Alsónemű felsőfokon... A szakma szégyene ekkor végre felfigyelt a csöndre a vonal túlfelén. Élsz még?, kérdezte nagy kegyesen. Fogjuk rá, felelted, és elmesélted neki a *te* legutóbbi, mellekkel kapcsolatos élményedet.

– Komolyan? Egy vadidegen nő? Miután léptem?

– Aha.

– Hogy nézett ki?

– Piercing volt a nyelvében.

– Ennyi?

– Ja. Kábé.

– És a haja? Szőke? Barna?

– Fogalmam sincs.

– Jó, de... Magas volt? Alacsony? Kövér? Sovány?

– Passz. Mondom, hogy csak a mellére emlékszem. Vagyis a... *fogására*.

– Szóval végig kéne taperolnod minden piercings ringyót, hogy rátalálj?

– Egen. Mint a Csipkerózsikában.

– Az nem a Hamupipőke?

– Lehet. De nem tudnál végre valami használhatót mondani? Tényleg nagyon szarul vagyok.

Erre egy akkorát böfögött, hogy el kellett tartanod a füledtől a kagylót.

– Hapci – sóhajtottad unottan, mire végre előállt a farbával.

– Nyomj le egy pohár sört. Még ha nem kívánod is. Tudod, hogy sose tesz jót, ha az embernek hirtelen leesik az alkoholszintje. Muszáj ilyenkor egy kicsit... besegíteni.

És mindenféle latin kifejezéssel megtűzdelve elmagyarázta, hogy amit állít, az a színtiszta igazság. Élvezettel hallgattad az érvelést – persze már nem először. Vagyis a héten igen, de amúgy már vagy százszor elmondattad vele ugyanezt. Egyszerűen nem tudsz betelni vele. Hisz Dédé szájából olyan komolyan és tudományosan hangzik ez az egész gyöngsörös dolog... hogy akár még igaz is lehet. Na ezért szoktad őt hívni, ha baj van. Mert Mr. Elsősegély mindig valami hasonló terápiát ajánl. Az ún. kalapkúrát is tőle tanultad. Eszerint a náthán néha csak az segít, ha az ember szépen befekszik az ágyba, nyakig betakarózik, és egy kalapot tesz az ágy végébe – de lehet baseballsapka is, csak annak lassabban érződik a hatása. Aztán merőn nézni kell a kalapot. És közben vodkát inni. Addig kell folytatni ezt a műveletet, amíg az ember két kalapot (vagy baseballsapkát) nem lát. De csak kétőt. Ott szigorúan meg kell állni, ez benne van a betegtájékoztatóban, de megkérdezheted a kezelőorvosodat is. Ahogy te tetted. Gyógyszerészed

nincs. Nem is érted, mért erőltetik annyira ezt „az Ön gyógyszerésze”-dolgot. Kinek van saját gyógyszerésze? Te mindig más patikába mész, attól függően, hogy épp merre vagy a városban. De még ha ugyanoda járnál is, az a fehér köpenyes nőci, aki épp kiszolgál, akkor se lenne a *te* gyógyszerészed. Még jó, hogy nem azt tanácsolják az embernek, hogy kérdezze meg valamiről a csaposát. Vagy a kéményseprőjét.

No mindegy. A lényeg, hogy valamennyire összeszedted magad, és most ott ülsz a képernyő előtt. Három órád van, hogy kitalálj egy jó sörreklámot. Sörreklámot, bizony, hisz’ mindig erre vágytál. Valami olyasmire, ami közel áll hozzád.

Hát ez az.

Kár, hogy nem vagy túl jó passzban. Ami azt illeti, per pillanat a telefonszámodat se tudnád megadni a közönség segítségére nélkül.

Sebaj. Kőkemény arccal a klaviatúrára szegezted a tekinteted, és megpróbálsz teljes erővel a sörre (a *rendesre*, nem a *gyógyra*: micsoda különbség!) koncentrálni. Miért jó a sör? Miért issza az ember? Mit érzel az első korty után? Gyerünk, öreg, gondolkozz! De semmi. Minden energiádat leköti ugyanis, hogy a nagy koncentrálistól el ne hányd magad. Inkább ledőlsz egy kicsit. A főnököd biztos nem fog megróni miatta. Jól kijöttök egymással. Délutánonként rendszeresen elenged, sőt megesik, hogy *előtte* se tart bent egyáltalán, és ha nagyon könyörögsz neki, heti négy-öt szabadnapot is engedélyez. Jó kis munkahely, mi? Nem könnyű ilyet találni. Az

mindenesetre sokat segít a dolgon, ha az ember főnöke: saját maga.

Miközben az ágyhoz vonszolod magad, azon kezdesz bánkódni, hogy miért húztad ilyen sokáig az időt. Ez a megbízás is mióta hever már az asztalodon!? Majdnem egy hete. Vagyis már rég el kellett volna kezdened. Sőt! Túl kéne lenned rajta. Csak mindig közbejött valami. De mi, az isten szerelmére? Mit csináltál az elmúlt hat napban? Bulik, gőzfürdő, biliárd, mozi – meg egy kis iddogálás itt-ott. Azt is mondhatnád, hogy a sörreklámhoz gyűjtöttél élményanyagot. Mondhatnád, csak senki se hinné el. Hogy írtad a szakdolgozatodat? Egy fokkal jobb. De csak egygyel. Mert az a tíz oldal, amit mostanáig kipréseltél magadból, még kevés a boldogsághoz. Hisz két hét múlva le kéne adni a teljes cuccot. Készen, bekötve. Meglesz, persze hogy meg, ásítasz lustán, de most először is egy kis pihenésre van szükséged. Magadra húzod a takarót, és a másik oldaladra fordulsz. 168 órát elloptak az életedből, dűnnyögöd búsan, fogcsikorgatva. Jó, nincs annyi, de akkor is. Hova tűnt az előző hat nap?

És az is nagy kár, keseregsz tovább, immár félálomban, hogy a söroket sajnos általában kibaszottul jól reklámozzák. Jó figurák, jó sztorik, jó szlogenek, magyarán túl erős a mezőny, nem könnyű ringbe szállni. Mindegy, sóhajtod, majd legközelebb – és már alszol is...

Fura figurákból áll az esküdtszék. Fiatal, öreg, nő, férfi, hippi, bróker – meg amit akartok. Szigorú

arccal nézik a vádlottat. Te a bírói pulpituson ülsz hosszú, fekete talárban. Mintha még valami hülye paróka is lenne rajtad. Semmit se értesz. Mit keresel te itt? Ahogy a vádlottra nézel, az hirtelen izzadni kezd, és egy üveg sörré változik. Az esküdtek egyszerre kapnak elő egy-egy üres poharat. Hangos szisszenés hallatszik. Aztán mindenki iszik, és mosolyog. Az óriási sörösüvegre meg egy jókora táblát akasztanak: BONTÁSRA ÍTÉLVE.

Erre ébredsz. Micsoda baromság. De tíz perc múlva dél. Miért is ne? Ha egy kicsit behúzol, pont beérsz a munkahelyedre. Szerencsére nincs olyan messze. Egyszer lemérted. Pont öt lépés. Az ágytól.

Ennek öröme az asztalhoz támolyogsz, beizítod újra a komputert, villámgyorsan bepötyögöd „12 szomjas ember” című kis opusodat, aztán csatolt fájlként elküldöd az egészet Sanyiarcnak, aki pár hónapja „art direktor” lett egy jó nevű reklámcégnél. Magyarul főgrafikus. Csak ebben a szakmában – mint mindenütt, ahol havi negyvenezer forintnál többet lehet keresni – manapság mindent angolul mondanak, hogy basznák meg. Téged is „copywriter”-nek hívnak, nehogy véletlenül megértse valaki. Még szerencse, hogy legalább a tévé- és rádióspotok szövegét elfogadják tőled magyarul – ha már egyszer magyaroknak szólnak, nem igaz? –, de biztos vagy benne, hogy az a rengeteg „alternative sales manager” és „account executive” a szíve mélyén nem örül a dolognak.